Hajaasustuse programm hakkab lõppema

LK 2

Väärteo-menetlus on lõpetatud

LK 4

Peretoetuste muudatused märtsis

LK 5

Elva valla leht

ELVA VALD

20. MÄRTS 2023, NR 129
infoleht@elva.ee
elva.ee / 730 9882
facebook.com/elvavald

Selgunud on Elva Gümnaasiumi rekonstrueerimise riigihanke tulemused

Kuni 1. märtsini ootas Elva Vallavalitsus pakkumusi Elva Gümnaasiumi Puiestee 2 õppehoone rekonstrueerimiseks. Pakkumuste esitamise tähtajaks laekus riigihankele kaheksa pakkumust ning Vallavalitsus on otsustanud parimaks pakkujaks tunnistada OÜ SAVEKATE, kelle hinnapakkumus Elva Gümnaasiumi rekonstrueerimistööde teostamiseks on 4 546 696,512 eurot.

MARGUS IVASK,
ARENDUSJUHT

ELVA GÜMNAASIUMI HOOVIALA ESMANE ESKIIS.

Kõik tähtajaks laekunud pakkumused olid järgmised:

» OÜ SAVEKATE, registrikood 10003471: 4 546 696,512 eurot;
» KRC Ehitus OÜ, registrikood 12395854: 4 621 200,00 eurot;
» Embach Ehitus OÜ, registrikood 12802319: 4 678 800,00 eurot;
» OÜ Energia ja Ehitus, registrikood 11487593: 4 779 399,84 eurot;
» OÜ Mapri Ehitus, registrikood 10131080: 4 950 019,20 eurot;
» AS TARTU EHITUS, registrikood 10243382: 5 026 228,308 eurot;
» AS EVIKO, registrikood 10321432: 5 254 800,00 eurot;
» OÜ PVH EHITUS, registrikood 10148040: 5 760 599,04 eurot.

Positiivsed tulemused

Arendusjuht Margus Ivask hindab hanke tulemused väga positiivseks: "Hankes osalemise vastu tunti suurt huvi ning praeguseks oleme hanke võtjaks kuulutanud OÜ SAVEKATE. Ettevõtte referentsid ja töökogemus annavad meile kindluse, et ehitustööd viiakse läbi kvaliteetselt ja töödega lõpetatakse tähtaegselt."

Elva Vallavalitsus sõlmib pakkujaga hankelepingu peale 14 päevase vaidlustusperioodi möödumist. "Kui vaidlustusettepanekuid otsusele ei tule, soovime pakkujaga lepingu sõlmida esimesel võimalusel ning ehitustöödega alustada juba suve hakul," lisas Margus Ivask.

> „Soovime pakkujaga lepingu sõlmida esimesel võimalusel ning ehitus- töödega alustada juba suve hakul.“

Elva Vallavalitsus kuulutas esmakordselt Elva Gümnaasiumi rekonstrueerimiseks hanke välja 2022. aasta maikuus. Paraku tunnistati see kehtetuks, kuna kõik laekunud pakkumused ületasid olulisel määral hankeks planeeritud vahendeid ning avaliku raha säästliku ja otstarbeka kasutamise eesmärgil ei olnud hankelepingu sõlmimine põhjendatud. Uus hange, mille õnnestumiseks viidi sisse olulisi täiendusi, kuulutati välja käesoleva aasta 30. jaanuaril ning pakkumuste esitamise tähtaeg oli 1. märts 2023.

Lisainfo:
Margus Ivask, arendusjuht
margus.ivask@elva.ee / 506 8687

Verevi rannaplatvormi rekonstrueerimistööd

Alustati Verevi järve rannaplatvormi rekonstrueerimistöödega. Töid teostab Terasteenus OÜ ning töödega planeeritakse valmis saada suplushooaja alguseks 15. maiks 2023.

Rekonstrueerimistööde käigus vahetatakse välja rannaplatvormi, vettehüppetorni ja rannavalvehoone terrassi laudised koos puidust kandekonstruktsioonidega. Rannaplatvormile ja hüppetornile paigaldatakse 12 uut ujumisredelit. Rannaplatvormi kitsamale osale paigaldatakse käigusild ning laiemale osale rajatakse trepp kogu platvormi laiuselt.

Verevi rannaplatvormi laudise väljavahetamise vajadus oli juba hädavajalik, sest pealmist laudist kandvad prussid olid suurel määral mädanenud. Seetõttu olid ohtlikuks muutunud ka ujumisredelite kinnituskohad.

Tööde teostamise ajaks ehitusala piiratakse, et vältida kõrvaliste isikute viibimist ehitusobjektil. Ehitusplatsil toimuva tegevuse ja ohutuse üle vastutab töövõtja Terasteenus OÜ.

Lisainfo:
Hegri Narusk, vallamajanduse osakonna juhataja
hegri.narusk@elva.ee / 512 9072

ELVA VALLA INFO

Hajaasustuse programmi taotlusvoor on lõppemas

Hajaasustuse programmi taotlusvoorust on võimalik taotleda toetust vee- ja kanalisatsioonitöödeks, juurdepääsuteede remondiks ning autonoomse elektrisüsteemi rajamiseks. Taotlusvoor on avatud 3. aprillini.

SIRLI PIPPAR
ARENDUSSPETSIALIST

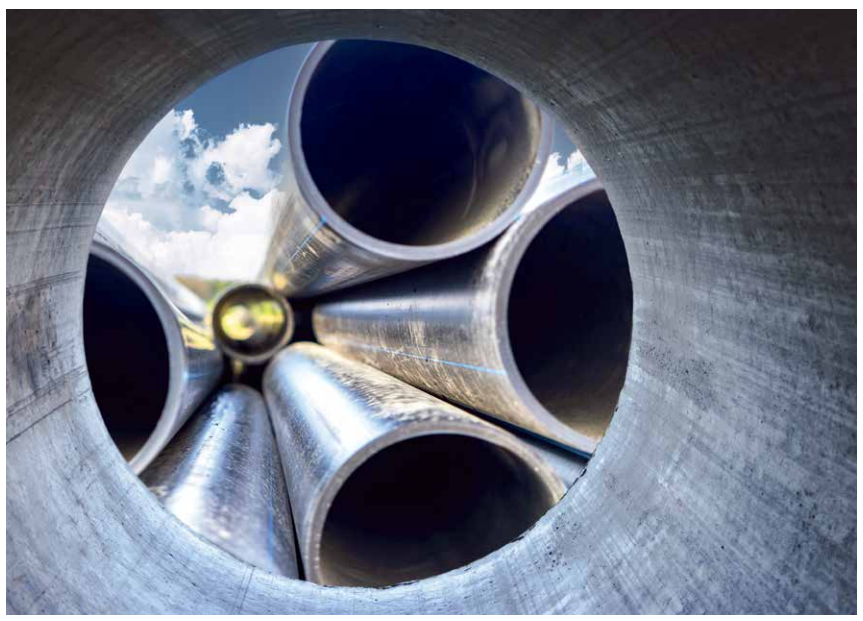

ENIM KÜSITAKSE TOETUST VEE- VÕI KANALISATSIOONI- SÜSTEEMIDE RAJAMISEKS. Foto: Bigstock

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada hajaasustusega piirkondades elavatele inimestele head elutingimused ning aidata seeläbi kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Taotlusvoorust saavad toetust küsida füüsilised isikud, kes elavad püsivalt hajaasustuse piirkonnas ning nende elukoht on 1. jaanuari seisuga majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.

Toetuse maksimaalne summa on 6500 eurot, toetuse osakaal projekti maksumusest on maksimaalselt 67% ning taotleja omafinantseering 33%. Taotlusvoorust toetuse saanud projekti peab lõpule viima 31. oktoobriks 2024.

Taotluste hindamine toimub hindamiskriteeriumite alusel ning taotluse esitamise kiirus ei mängi rahastuse jagamisel rolli. 2023. aastal on Elva vallas prioriteetseks veevarustussüsteemide projektid.

Info programmi kohta

Täiendav info, taotlusvorm, dokumendiblanketid ning muu hajaasustuse programmi puudutav info on üleval nii Elva valla kodulehel www.elva.ee/uldteave-hajaasustuse-programm kui ka Riigi Tugiteenuste Keskuse kodulehel rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm.

Taotlust on võimalik esitada nii allkirjastatuna paberil kui digiallkirjaga kohaliku omavalitsuse piirkonnakoordinaatoritele. Julgustame piirkonnakoordinaatorite poole pöörduma ka programmi puudutavate küsimuste tekkimisel.

Elva valla piirkonnakoordinaatorid:

Ede Möldre – Puhja ja Konguta piirkonnad ning Rannu piirkonna põhjaosa
ede.moldre@elva.ee / 504 9912
Piirkonna teenuskeskus: Elva tee 1, Puhja alevik, Elva vald

Ene Joosing – Rõngu, Palupera ja Aakre piirkonnad ning ja Rannu piirkonna lõunaosa
ene.joosing@elva.ee / 509 6202
Piirkonna teenuskeskus: Valga mnt 9, Rõngu alevik, Elva vald

Lisainfo:
Sirli Pippar, arendusspetsialist
sirli.pippar@elva.ee / tel 5837 7930

Kehtestati Hällimäe tee 6 kinnistu detailplaneering

Vallavalitsus kehtestas 28. veebruaril Hällimäe tee 6 kinnistu detailplaneeringu.

Planeeringuala asub Tamme külas, piirkonnas kehtib 2004. aastal kehtestatud detailplaneering. Lahendus näeb ette Hällimäe tee 6 krundil hoonete ehitisealuse pindala ja hoonete kõrguse suurendamist ning hoonestusala täpsustamist.

Käesoleva detailplaneeringuga muutub kehtetuks varasemalt kehtestatud detailplaneering Hällimäe 6 krundi osas.

Kehtestatud detailplaneeringuga saab tutvuda valla veebilehe planeeringute andmekogus www.elva.ee/planeeringud.

Lisainfo:
Maarika Uprus,
planeeringuspetsialist
maarika.uprus@elva.ee või
tel 527 1860

PLANEERINGU ASUKOHT.

LÜHIDALT

UUED INIMESED ELVA VALLAVALITSUSES

Lastekaitsespetsialist Kerli Liivar

KERLI LIIVAR. Fotod: Triinu Paas

Kerli asus Elva Vallavalitsusse tööle veebruarist lastekaitsespetsialisti ametikohale (Elva linna piirkond) lapsehoolduspuhkuse asendajana.

Kerli ülesanne on lastekaitsealase tegevuse korraldamine. Ta nõustab lapsi ja peresid lapse õiguste ja heaolu tagamise võimalustest, hindab lapse abivajadust ning annab ja vahendab informatsiooni lastekaitsealastes küsimustes. Lastekaitsespetsialist teeb tihedalt koostööd lasteaedade, koolide jms asutustega, et lapsi abistada. Peale selle kuulub tema tööülesannete hulka ka tegelemine alaealiste õigusrikkujatega ja nende peredega ning dokumentide ettevalmistamine vanemate hooldusõiguse piiramiseks või peatamiseks ning eestkoste vormistamiseks.

Kontakt: tel 527 0561 / kerli.liivar@elva.ee

Infosekretär Liana Loorits

LIANA LOORITS.

Liana asus Elva Vallavalitsusse tööle vabanendud infosekretäri ametikohal veebruari lõpust.

Infosekretäri ülesanne on vallavalitsuse asjaajamise ja dokumendiringluse korraldamine, dokumentide korrektne ja nõuetekohane vormistamine ning üldise info jagamine.

Infosekretär tagab kodanike teenindamise vallamaja infolauas, sh annab teavet vallavalitsuse teenistujate tööfunktsioonide, vastuvõtuaegade ja kontaktandmete kohta ning nõustab kodanikke vallavalitsuse teenuste osas ning juhendab taotluste ning avalduste täitmisel. Ta võtab vastu teenindussaali esitatud avaldused, taotlused ja muud dokumendid ning registreerib need dokumendiregistris.

Kontakt: tel 5860 0909 / liana.loorits@elva.ee

Rõngu piirkonna sotsiaaltööspetsialist Anelle Suviste

ANELLE SUVISTE.

Anelle asus Elva Vallavalitsusse tööle lapsehoolduspuhkuse asendajana veebruari alguses.

Anelle ülesanne on sotsiaaltöö koordineerimine Elva vallas Rõngu piirkonnas. Ta nõustab isikuid sotsiaalhoolekandealaste õiguste ja abi võimalustest, abistab vajalike taotluse vormistamisel ja korraldab sotsiaalabitoetuse ja sotsiaalteenuste osutamist. Peale selle väljastab ta puuetega isikutele parkimiskaarte ning teeb kodukülastusi teenistusülesannete täitmise eesmärgil.

Kontakt: tel 513 9352 / anelle.suviste@elva.ee

SOTSIAAL

Vallavalitsus otsib abivajajaid isikukeskse erihoolekande teenusmudeli projektiks

Elva vald osaleb projektis "Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses 2023–2024" (ISTE) ja seoses sellega otsime inimesi, kes vajavad abi.

GERDA KIIPLI-HIIR
SOTSIAAL- JA TERVISEOSAKONNA JUHATAJA

PROJEKTIS OSALEMINE VÕIMALDAB SAADA VAJALIKKU TUGE. Foto: Bigstock

Erihoolekande teenuste eesmärk on toetada psüühilise erivajadusega inimeste võimalikult iseseisvat toimetulekut ja osalemist ühiskonnaelus läbi juhendamise või kõrvalabi tagamise erinevates eluvaldkondades.

Seni on üldjuhul psüühikahäirega inimeste toetuseks pakutud kindlaks määratud teenuseid. Tavapäraselt on pakutavateks teenusteks olnud igapäevaelu toetamine, toetatud elamise teenus või keerulisematel juhtudel ka ööpäevaringne hooldus asutuses. Nende puuduseks on sageli pikk ooteaeg järjekorras, vähene individuaalne lähenemine ning kohati ka teenuse pakkumise kaugus inimese elukohast.

Katsetatava ISTE mudeli raames luuakse inimesele personaalselt talle sobiv teenustepakett, kus lisaks psüühikahäirega isikule saavad toetust ka tema lähedased ja pereliikmed. Perele suunatud abi on eriti oluline juhul, kui inimene ise keeldub abist ning pere hoolduskoormus seeläbi veelgi suurem.

Selle projekti raames loodetakse üles leida inimesed, kes on sobiva abi puudumisel jäänud kodukeskseks. Projektiga liitunud inimeste abivajadust hindab kohaliku omavalitsuse juhtumikorraldaja, kes lähtub kaasamisest, isikukesksusest, tulevikku suunatusest ja kogukonnapõhisusest.

Projekti käigus osutatakse järgmise aasta lõpuni komponendipõhiseid teenuseid kuni kolmeteistkümnele raske, sügava või püsiva kuluga psüühilise erivajadusega isikule, kelle puhul on täidetud kõik alljärgnevad tingimused:

1) isik on 16-aastane kuni vanaduspensioni ealine;
2) isikul ei ole diagnoositud põhidiagnoosina dementsust ega alkoholisõltuvust;
3) isiku elukoht rahvastikuregistri andmetel on Elva vald;
4) lisaks tuleb vastata ühele järgmistest tingimustest:
   a. isik on erihoolekandeteenusel, kuid tema abivajadus on muutunud, mille tõttu on vajalik teenuse vahetus (nt vajavad vähesema toetusega teenust) või
   b. isik ei kasuta veel erihoolekandeteenuseid, kuid on Sotsiaalkindlustusameti (SKA) erihoolekandeteenuse järjekorras, või
   c. isik vajab kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja või SKA teenuste konsultandi hinnangul toimetulekuks ja ühiskonnas osalemiseks või tööturule sisenemiseks toetavaid integreeritud teenuseid.

Mida tähendab komponendipõhine teenuste osutamine?

Komponendipõhine teenusmudel võimaldab kombineerida mitmeid teenuseid ning koostada igale inimesele ja tema perele sobivaim teenustepakett. See tähendab, et inimene võib saada teenuseid erinevatelt teenuseosutajatelt - ta ei ole seotud ühe kindla asutusega ning on seeläbi paremini seostatud kogukonnaga.

Praeguses etapis ootame endast märku andma neil, kes soovivad projektis osaleda ning vastavad eeltoodud kriteeriumitele.

Ühendust palume võtta järgmistel kontaktandmetel:

Alo Rebane,
alo.rebane@elva.ee, tel 520 7869

Erihoolekande teenusmudeli katsetamist rahastatakse ESF vahenditest TAT "Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus" alategevus "Integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi katsetamine".

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Eesti tuleviku heaks

Abivajajatele pakutavad eluruumid

Vald on omanikuks erinevatele hoonetele või nende osadele ja neis asuvatele korteritele, mida kehtestatud põhimõtete järgi üürilepinguga abivajajatele kasutada antakse.

GERDA KIIPLI-HIIR,
SOTSIAAL- JA TERVISEOSAKONNA JUHATAJA

TERJE KORSS,
VALLAVARA-SPETSIALIST

Eluruumid jagunevad munitsipaal- ja sotsiaaleluruumideks. Eluruumi saab kasutada anda ka tööandja eluruumina töösuhte kestvuse ajaks. Peale selle on Elva linnas osa eluruume kasutusel ka õpilaskorteritena gümnaasiumi õpilastele. Järgnevalt selgitame nende erinevust ja kasutusele andmise põhimõtteid.

Elva vallale kuuluv **munitsipaaleluruum** on ruum, mis on kasutatav alaliseks elamiseks ja mis vastab eluruumidele esitatavatele nõuetele. Siin sõlmitakse üürileping kuni viieks aastaks. Juhul, kui selline eluruum vabaneb, kontrollitakse, kas vabanenud munitsipaaleluruum on vajalik kasutusele anda hoopis sotsiaaleluruumina. Määravaks on eelkõige vajadus ja Elva Vallavalitsus teeb siis ka kaalutletud otsuse.

Sotsiaaleluruum on eluruum, kus osutatakse eluruumi tagamise teenust isikule, kes ei ole sotsiaalmajanduslikust olukorrast tulenevalt võimeline enda ja oma perekonna vajadustele vastavat eluruumi tagama. Leping sotsiaaleluruumi kasutamiseks sõlmitakse kuni üheks aastaks.

Täiendavad teenused

Elva Vallavolikogu otsusega kinnitati veebruaris "Sotsiaalhoolekandelise abi osutamise korra" muudatus, millega sätestati sotsiaaleluruumi kasutamiseks lisatingimus. Koos üürilepingu sõlmimisega määratakse isikule vallavalitsuse haldusaktiga kohustus osaleda abivajaduse hindamise käigus tuvastatud probleemide lahendamiseks vajalikes sotsiaalprogrammides või nõustamisteenustes (näiteks võlanõustamisteenus, sõltuvusnõustamine, psühholoogiline abi, Töötukassa teenuste kasutamine). Selle muudatuse vajalikkuse tingis soov senisest tõhusamalt toetada abivajavaid isikuid oma elujärje parandamisel ning vähendada pikemas perspektiivis nende sõltuvust sotsiaalsüsteemist.

Eluruumi taotlemisel märgitakse avalduses taotleja isikuandmed, tema ülalpeetavad või perekonnaliikmed ning eluruumi taotlemise põhjus. Vallavalitsusel on õigus otsuse langetamiseks küsida täiendavaid andmeid. Eluruumi kasutamiseks sõlmitakse kirjalik üürileping, mis lõpeb tähtaja möödumisel, töö- või teenistussuhte lõppemisega (kui on tegemist tööandja eluruumiga) või üürniku surmaga. Üürilepingu tähtaja möödumisel ja eluruumi vajaduse püsimisel, võib üürniku põhjendatud avalduse korral lepingut pikendada. Selleks peab üürnik esitama kirjaliku avalduse oma üürilepingus näidatud tähtajaks.

Eluruumide kasutamine on tasuline. Üürimäärad on kehtestatud Vallavalitsuse korraldustega ning peale üüri tuleb tasuda kõrvalkulude eest (küte, prügi, vesi, kanalisatsioon jm).

Lisainfo:

» Gerda Kiipli-Hiir, gerda.kiipli@elva.ee, 5454 0016
» Terje Korss, terje.korss@elva.ee, 5302 0888

KOGUKOND

Kriminaal- ja väärteomenetlus Elva vallavalitsuse liikmete suhtes on süüdistusteta lõpetatud

Möödunud aasta novembrikuus paiskus meediavahendusel õhku kahtlus, kas kaks Elva vallavalitsuse liiget on rikkunud toimingupiirangut osaledes otsuse vastuvõtmisel, mis puudutas Elva valla ühingutele tegevustoetuste eraldamist. Tänaseks on Prokuratuur ning Politsei- ja Piirivalveamet juhtumile joone alla tõmmanud ühelegi isikule süüdistust esitamata.

Toimingupiirangu rikkumise võimalikkus tõstatus 2022. aasta novembrikuu revisjonikomisjoni koosolekul, mille järgselt võttis Elva vallavanem Priit Värv koheselt ühendust vastavate õigusorganitega, et võimalik rikkumine ja selle tõsidus tuvastada: „Elva vallavanemana on minul vastutus, et meil oleks professionaalne ja avatud vallavalitsemine. Kui tekkis kahtlus, et võime olla eksinud, siis nii nagu ma komisjoniliikmetele lubasin, ma ka asja koheselt uurima hakkasin, et vastavat infot nendega ning vajadusel ka avalikkusega jagada."

Omavalitsuse tegevustoetuste eraldamist reguleerib kindel ja volikogu poolt kehtestatud kord. Vallavalitsuse liikmete roll on protsessi juures lihtne ja läbipaistev. Kui mitmed spetsialistid on oma töö ära teinud, taotlused vastu võtnud ja ära hinnanud, jõuab vallavalitsuse lauale kõiki valla kultuuri-, spordi- ja muude ühingute toetusi komplektina hõlmav eelnõu. Vallavalitsuse liige saab hääletada kas selle poolt või vastu. Vallavanem Priit Värv ja Margus Ivask oleksid pidanud selle eelnõu jätma hääletamata, kuna tegevustoetuste kobareelnõu sisaldas ka nendega seotud spordiklubisid. Nende hääletusest taandamine ei oleks mõjutanud ega takistanud eelnõu vastuvõtmist.

Menetlemise etapid

Juhtumit uuriti kahes etapis. Esmalt uuris Prokuratuur kriminaalmenetlusena, kas tegevustoetuste eraldamise eelnõu puhul on toimepandud õigusrikkumine. On oluline tähelepanu juhtida, et antud etapis uuris Prokuratuur toimingu korrektsust ning ühelegi isikule kahtlustusi ega süüdistusi esitatud ei oldud. Väikeses kogukonnas, nagu Elva vald, on aga paratamatu, et inimeste ja ettevõtmiste vahel leidub seoseid ning nii võiski leheveergudelt lugeda mitmeid artikleid antud menetluse kohta, mis kleepisid ennatlikult ja alusetult mitmetele inimestele külge väga karmid sildid.

Veebruari keskpaigaks jõudis Prokuratuur järelduseni, et kriminaalmenetluseks alust ei ole ning juhtumit uurib edasi Politsei- ja Piirivalveamet väärteomenetlusena. Sedapuhku ka konkreetselt kahe vallavalitsuse liikme, vallavanem Priit Värvi ja vallavalitsuse liikme Margus Ivaski, suhtes. Tegevustoetuste korras määratakse ühingutele lisaks vallavalitsuse poolsele baastoetustele ka esindusmeeskondade meistrivõistlustel osalemise toetussummad, mida korra alusel võib teha kuni 1000 euro ulatuses ning just nende summade juriidiliselt korrektset määramist otsustatigi väärteomenetluse raames kontrollida.

Juhtum lõpetati süüdistusteta

Väärteomenetluses jõudis Politsei- ja Piirivalveamet järelduseni, et tegemist oli pahatahtmatu vormilise eksimusega, mis ei ole kaasa toonud ametiseisundiga seotult eelisotsuseid või muul moel omakasu. Vallavanem Priit Värv ja vallavalitsuse liige Margus Ivask küll eksisid ja oleksid pidanud end taandama otsuse tegemisest, mis puudutas ka nendega seotud spordiühingutele toetuse eraldamist, kuid eksimus ei ole põhjustanud kellelegi omakasu või kahju ning eraldatud toetussummasid on kasutatud sihtotstarbeliselt. Nii Elva valla eelarvest tegevustoetuste taotlemise ja eraldamise korra kui ka korruptsioonivastase seaduse järgi puudus juhtumis korruptsioon. Ka oli kohtuvälise menetleja hinnangul positiivne, et Elva Vallavalitsus aitas selgelt kaasa juhtumis selguse saamisele saates kõik vajaminevad materjalid. Väärteo menetlus otsustati süüdistusi esitamata lõpetada.

„Võtame omaks, et ühingute tegevustoetuste eelnõu hääletusel oleksime pidanud nii mina kui ka Margus Ivask jätma hääletamata. Kinnitame veelkord, et tegemist oli pahatahtmatu eksimusega ning saime väga karmi õppetunni," selgitab vallavanem Priit Värv.

„Meie ülesanne ja vastutus vallavalitsuse liikmetena on teha iga hääletuse puhul parim võimalik otsus. Kuna hääletusel olid korraga kõikide Elva valla ühingute toetused, ei tekkinud meil sel momendil pidurit, mis oleks takistanud oma kogukonna kohaliku elu edendajatele toetusi kinnitamast. Edaspidi oleme mõistagi veelgi täpsemad ja hoolikamad, et oma teadmiste ja volituste juures käituda usaldusväärselt," sõnab vallavanem.

Täiendav koolitus

Selle kahetsusväärse juhtumi valguses viidi äsja ka kogu Elva Vallavalitsuse meeskonnale läbi täiendav ja põhjalik korruptsiooniennetuse teemaline koolitus: „Tegemist on reeglite ja teadmistega, mida avaliku sektori töötajatena peame me igaüks tugevalt igas oma tegevuses alati meeles hoidma," põhjendas vallavanem.

LÜHIDALT

TARTUMAA AASTA EMA 2023

Tartu Maanaiste Liit koostöös Tartumaa Omavalitsuste Liiduga tunnustab ka tänavu Tartumaa Aasta Ema. Esitage tähelepanu väärivad pereemad konkursile!

Kandidaate saab esitada kuni 28.04.2023.

Kandidaati esitades palume võimalusel lisada ka pildimaterjali. Sobivad nii fotod kui videod. Video võib olla filmitud telefoniga. Palume ankeeti lisada kontaktisikuid, kellelt vajadusel lisamaterjali küsida.

Tänuüritus Tartumaa Aasta Ema nominentidele toimub 13. mail 2023 kell 12 Tartu Ülikooli Ajaloomuuseumi valges saalis (Lossi 25). Sündmus toimub kutsetega.

Oma kandidaadi saad esitada siin: forms.gle/phmb8zgYVh-M22WDP7.

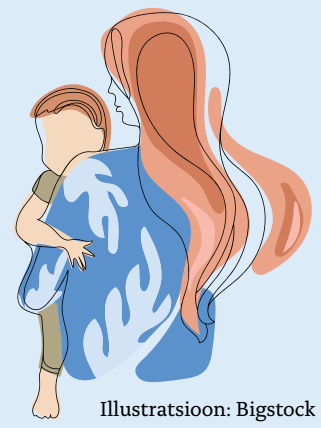

Illustratsioon: Bigstock

Kohaliku omaalgatuse programmi taotluste esitamine kestab 3. aprillini

Kohaliku omaalgatuse programmi taotlusi saab esitada kuni 3. aprillini kell 16.30. Taotlusi saab esitada kogukonna arengu meetmesse ning investeeringute ja kogukonnateenuste arendamise meetmesse.

Taotleda saavad avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused. Taotlused esitatakse keskkonnas etoetus.rtk.ee.

Kohaliku omaalgatuse programmiga aidatakse kaasa tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimisele ning püsimisele. Toetust saab taotleda kahest meetmest.

Kogukonna arengu meetmega panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu, kogukonna identiteedi tugevnemisse ja tõhusama koostöö tekkesse ning maksimaalne toetussumma on 2500 eurot. **Investeeringute ja kogukonnateenuste arendamise meetmega** panustatakse kogukonnale vajalike ja kogukonnaliikmete ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamisse ja arendamisse ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumisse, maksimaalne toetus on 4000 eurot.

Toetust saavad taotleda avalikes huvides oma piirkonna heaks tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused, kus ei osale liikmena omavalitsus ega riik ja mille liikmetest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole. Maksimaalne toetussumma esitatud projekti kohta on olenevalt tegevusest kuni 4000 eurot ning omafinantseering peab olema 10% projekti kogumaksumusest.

Täpsema info leiab Tartumaa omavalitsuste liidu kodulehelt www.tartumaa.ee/programmid.

Lisainfo:
Heili Uuk
tol@tartumaa.ee /
5886 2500

Tartumaa Omavalitsuste Liit

Sotsiaalkindlustusamet selgitab: kuidas makstakse peretoetusi märtsis

Perehüvitiste seaduse muudatuste kohaselt lõppevad lasterikka pere toetused nüüdsest sujuvalt. Samuti ei olene edaspidi lapsetoetuse maksmine kuni lapse 19-aastaseks saamiseni lapse õppimisest. Nii taastub *ca* 3000 perel õigus peretoetustele, mis makstakse tagasiulatuvalt hiljemalt 31. märtsiks.

EDASPIDI EI OLENE LAPSETOETUSE MAKSMINE KUNI LAPSE 19-AASTASEKS SAAMISENI LAPSE ÕPPIMISEST. Foto: Bigstock

Peretoetused makstakse 1.01.–31.03.2023 perioodi eest tagasiulatuvalt peredele,

» kus peretoetuse maksmine lõppes enne 2023. aastat, sest 16–18-aastane laps enam ei õppinud või omandas keskhariduse. Perel taastub õigus lapsetoetusele, mõnel juhul ka lasterikka pere toetusele. Toetust makstakse kuni lapse 19-aastaseks saamiseni. Kui koolis käiv noor saab aasta jooksul 19-aastaseks, makstakse toetust jooksva õppeaasta lõpuni või kooli lõpetamiseni.

» kellel tekib õigus lasterikka pere toetuse sujuvaks lõpetamiseks 2023. aasta esimestel kuudel. Lasterikka pere toetust makstakse kolme lapse puhul täies mahus kuni vanima lapse 19-aastaseks saamiseni. Kui koolis käiv noor saab aasta jooksul 19-aastaseks, makstakse toetust jooksva õppeaasta lõpuni või kooli lõpetamiseni. Seejärel toimub järk-järguline toetuse vähendamine. Näiteks kui perre jääb kaks alla 19-aastast lastetoetust saavat last, on lasterikka pere toetuse suurus 2/3 kogu toetuse suurusest ehk 433,33 eurot. Kui perre jääb üks alla 19-aastane lastetoetust saav laps, siis on lasterikka pere toetuse suurus 1/3 ehk 216,67 eurot.

Makstakse jaokaupa

Sotsiaalkindlustusameti hüvitiste osakonna juhataja Kati Kümniku sõnul tehakse tagasiulatuvad maksed hiljemalt 31. märtsiks. „Seaduse muudatuste järgi tekib ligi 3000 perel taas õigus hüvitisele. Palume neil peredel varuda natukene kannatust, sest makseid tehakse jaokaupa kuni 31. märtsini," selgitab Kümnik ning lisab: „Kõigile teistele, toetusi juba saavatele lastele ja peredele makstakse toetused märtsis välja tavapärasel 8. kuupäeval."

Sotsiaalkindlustusamet soovitab hüvitise saajal veenduda, et tema andmed oleksid iseteeninduskeskkonnas iseteenindus.sotsiaalkindlustusamet.ee korrektsed.

Kui leiate, et Teil oleks õigus toetusele, ent seda Teile ei laekunud, palume kindlasti sotsiaalkindlustusametiga ühendust võtta.

Lisainfot perehüvitiste seaduse kohta leiab sotsiaalkindlustusameti kodulehelt www.sotsiaalkindlustusamet.ee.

LÜHIDALT

ÜKSI ELAVA PENSIONÄRI TOETUSE SOOVIJAD PEAKSID ANDMEID KORRASTAMA

Üksi elava pensionäri toetus on 200 eurot ja seda makstakse üks kord aastas – koos oktoobri pensioniga. Toetust makstakse kõigile vanaduspensionieas olevatele inimestele, kes elavad rahvastikuregistri andmetel üksi ning kelle igakuine kättesaadav pension on väiksem kui 720 eurot.

Pensionär ei pea toetust ise taotlema, vaid see makstakse välja pärast riiklikes registrites olevate andmete kontrollimist. Andmed inimese vanuse ja pensioni suuruse kohta võetakse sotsiaalkaitse infosüsteemist. Elukohaandmed saadakse rahvastikuregistrist. Seda, kas inimene vastab toetuse saamise tingimustele, kontrollitakse igal aastal uuesti.

Selleks, et saada toetust, peab inimene vastama toetuse saamise tingimustele toetuse maksmise aasta 1. aprillist kuni 30. septembrini kogu perioodi jooksul.

Lisainfo:
Kristi Kalmus, registripidaja
kristi.kalmus@elva.ee
tel 511 0278

Päästeamet korraldab elanikkonnale kaks tasuta veebikoolitust

Päästeameti ennetuspartnerid korraldavad kaks tasuta veebikoolitust, kus on võimalus osaleda ka kõigil Elva valla elanikel. Esimene on kriisiteemaline koolitus „Elu kui mõnus mäng" ja teine tuleohutusalane „5 elumuutvat minutit".

Kriisiteemaline veebikoolitus „ELU KUI MÕNUS MÄNG"

23. märtsil kell 18–19

Koolitusel jagatakse mõtteid ja nippe, kuidas kriisiolukorras mugavamalt hakkama saada.

Selleks, et edukam olla, tuleb lauamängus mõni käik alati ette mõelda ja nii ka elus. Miks on vaja kriisiks valmistuda ja mida varuda seni, kui poed on avatud, kool ja lasteaed töötavad, trenni tegemine ja sotsiaalmeedias surfamine veel igapäevane? Veebikoolitusel „Elu kui mõnus mäng" arutleme teemal, kuidas oma elu mugavamalt elada, kui ei saa teha oma argitoimetusi.

Tuleohutuse veebikoolitus „5 ELUMUUTVAT MINUTIT"

29. märtsil kell 18–19

Eelmise, 2022. aasta teises pooles juhtus mitu tulekahju, kus inimesed küll esialgu väljusid põlevatest ruumidest, kuid läksid siis tagasi ning seetõttu hukkusid. Veebikoolitusel räägime tulekahjude menetleja Raido Metsaga sellest, mis toimub tulekahju eel, ajal ja pärast tulekahju. Saate teada kui kiiresti levib tuli ning mitu minutit on aega enda päästmiseks. Kindlasti anname nõu ning tuletame meelde, kuidas tuleõnnetusest vigastusteta pääseda.

Koolitustele saate registreeruda Päästeameti kodulehe broneerimissüsteemi kaudu: www.rescue.ee/et/ennetuskoolitused. Leidke sealt huvi pakkuv koolitus, logige süsteemi sisse ning registreeruge koolitusele. Pärast õnnestunud registreerumist saate automaatse kinnituskirja ning vahetult enne koolitust e-kirjaga koolituse veebilingi.

Info koolituste kohta leitav ka Päästeameti Facebook`ist Elu kui mõnus mäng ürituse lehelt ja 5 elumuutvat minutit lehelt.

Sel aastal on tulekahjudes hukkunud juba kaheksa inimest, kokku on registreeritud 309 tulekahju. Möödunud aastal hukkus tulekahjudes kokku 48 inimest. Päästeamet tuletab meelde, et töökorras suitsuandur aitab avastada tulekahju selle algfaasis ning annab võimaluse hoonest ohutult väljuda. Samuti on alates 2022. aastast kohustuslik hoonetes, kus on tahkeküttel küttekolded, vingugaasianduri olemasolu.

Lisainfo:
Andra Väärtmaa
Päästeameti
kommunikatsioonijuht
tel 5194 0069
andra.vaartmaa@rescue.ee
www.rescue.ee

KOGUKOND

Eesti Vabariigi 105. aastapäev lasteaias Õnneseen

22. veebruaril tähistati Elva Lasteaed Õnneseenes Eesti Vabariigi 105. aastapäeva. Tegu oli juubeliüritusega nii Eesti kui ka Õnneseene traditsioonilise Vabariigi aastapäeva paraadi jaoks.

MARJU RAUDSEPP
PÄEVAKOERTE RÜHMA ÕPETAJA

VABARIIGI AASTAPÄEVA PARAAD ÕNNESEENE LASTEAIAS. Foto: Liis Markvardt

Nimelt toimus paraad juba 15. korda. Varasematel aastatel on paraadi vastu võtnud kõrgetel ametikohtadel positsioneerivad kaitseväelased, kaitseliitlased, naiskodukaitsjad, õhuväelased kui ka NATO staabielemendi ülem. Sel aastal väisas juubeliparaadi Eesti Mereväe reservväelane kaptenmajor Kalev Konso. Paraadil olid üles rivistatud 130 Õnneseent, nii suurt kui ka väikest.

Paraadil sõnajärje saanud kaptenmajor lausus kõigile kohalviibinutele: "Vabariigi aastapäev on täpselt nagu sünnipäev, mil me austame üksteist. Praegu me austame neid inimesi, kes 105 aastat tagasi kokku tulid ning otsustasid, et meie rahvas teeb oma riigi. Ja sellega seoses ka teil, väikesed kodanikud, on juba nüüd kohustus, olla tubli ning hästi õppida. Head Vabariigi aastapäeva!"

Südamlikud tervitussõnad

Tervitussõnad seadis südamlikku ritta ka Elva vallavanem Priit Värv: "Saame olla uhked eestlaseks olemise üle, rääkides eesti keelt ja tunda eesti meelt. See kodu- ja eestlaseks olemise tunne on kõige olulisem - palju olulisem kui kõik need sümbolid, mis markeerivad eestlaseks olemist. Nagu ütlevad laulusõnad, siis kodu pole koda, millel aken, uks ning ilma kodutundeta me jääme kodutuks. Täpselt samuti on rahvuse ja eestlaseks olemisega - kui me tunneme seda sügaval südames, siis olles tulevikus ükskõik, millises maailma otsas, oleme alati eestlased. Soovides ilusat aastapäeva, soovin, et läheksite peale oma lasteaiapäeva koju ning kallistaksite oma vanemaid ning ütleksite neile aitäh. Samuti on tänu väärt teie õpetajad. Ilusat aastapäeva teile!"

Tänukiri ja preemia igale rühmale

Peale karges õhus, päikesepaistel toimunud paraadi, suunduti mängima õppemängu "Eesti ajarattal". Seoses Õnneseenes valitud aasta projektiteemaga - Õnneseen ajarattal - läbisid kõik rühmad 12 mängupunkti. Ehk igale aastas läbitavale kuule vastas üks tegevus, mida sai praktiliselt läbi mängida ning tänu sellele uue oskuse omandatuks lugeda. Iga rühm teenis välja preemia ning tänukirja.

Oleme tänulikud kõigile neile, tänu kellele oleme saanud elada vabas Eestis ning ellu viia rahumeelseid, rõõmsaid ja iseseisvust arendavaid tegevusi laste arengu toetamiseks. Hoolime üksteisest, austame ning aitame teineteist nüüd ja tulevikus. Siis säilib ka südamlik ellusuhtumine ning suudame oma armsale kodumaale pakkuda lisaks lihtsalt kodanik olemisele, ka päriselt pühendunud inimesi ja tegusid.

Ulila paadisadamasse kerkis lumelinn

5. märtsil toimus Ulila Paadisadamas kogupereüritus "Lumelinn - Katse II", mille raames rajati sadama kaldale mitmeid lumeskulptuure.

Algselt on üritust peetud Sõbrapäeva raames, kuid ajaga on seda ühendatud ka vastlapäevaga. Nimetus "Lumelinn - Katse II" tuli sellest, et esialgne üritus sõbrapäeva paiku tuli ära jätta lume puudumise tõttu, kuid kuna lumi tagasi tuli, avanes teine võimalus. Üritus toimus nüüdseks juba kolmandat korda ning on saanud Ulila jaoks traditsiooniks.

Suur osalejate hulk

Kokku oli ehitajaid koos lastega 50 ja ehitati üheksa skulptuuri. Osalejate lemmikuks osutus Kassauto. Terve ürituse jooksul ja ka pärast ehituseaja lõppu käis väikesest sadamast läbi vähemalt 200 inimest, mis näitab, et ürituse vastu huvi on ja rohkelt kiideti vahvat tulekoletist.

Ehitamise ajal said osalejad enda soojendamiseks kuuma teed ja vastlakukleid, soovijatel oli võimalus osta ka kosutav kuum supp. Siinkohal avaldame suurt tänu kahele toetajale - Kohvik Melu ja Sõbra Pesa.

Külla oli kutsutud ka Eesti Põllumajandusmuuseumi külastusjuht, kes lastega mänge mängis ja vastlapäeva ning sõbrapäeva kombestikust jutustas. Kõige rohkem meeldis lastele võistlus, kes kõige pikema liu suudab teha.

LUMESKULPTUURID ULILA SADAMAS. Fotod: erakogu

Traditsiooniline üritus

Ilm oli suurepärane ning ehituse tipphetkel tuli ka päike pilve tagant välja, mis pani kogu rahva rõõmustama särava päikese soojuse üle. Kogu üritus sujus ilma komplikatsioonideta ja korraldajad jäid väga rahule.

Ulila suveaias toimus lumelinna traditsiooniline ehitus juba kolmandat korda.

Suur tänu kaaskorraldajale MTÜ Sooveere/Ulila Keskus ja headele toetajatele, kelle abil üks tasuta perepäev teostatud sai: Elva Vald, Kohvik Melu, Sõbra Pesa OÜ, Sound Group OÜ, MTÜ Ulila Suveaed, Eesti Põllumajandusmuuseum, Heino Kõrgeperv ja Meelis Tamm.

Mari-Liis Older
Ulila Suveaed MTÜ

Lohvik, laste oma kohvik, kaasab täiskasvanud juhendaja

Armastatud kohvik Lohvik Elva Arbi järv kaldal alustab tõepoolest juba kolmandat hooaega. Sel aastal on koolinoortele mõeldud ärilabori programmis tulemas mitmeid muudatusi kuid hooaja ettevalmistusi alustame sel korral hoopis täiskasvanud juhendaja kaasamisest.

KÄTRIN KARU-LAVITS
PROGRAMMI ALGATAJA JA MENTOR

Koolinoortest koosnev Lohviku meeskond käivitas mentorite kaasabil esmakordselt suvekohviku ja selle juurde kuuluva rannavarustuse rendi 2021. kooliaasta lõpus. Ühiselt toimetades on mõlemal suvel vastu võetud ligi 10 000 külastajat. Programmi üks algatajaid Priit Lavits tunnustab varasemaid programmis osalejaid, sest tänu neile on sel aastal loodaval meeskonnal võimalus startida valmis äriga ning seda ägedalt edasi arendada, omandades ise samal ajal ettevõtluse- ja töökogemus.

Tule Lohviku noortetiimi juhendajaks

Kohvik Lohvik on kahe aasta kogemusele tuginedes jõudnud punkti, kus täiskasvanud juhendaja kaasamine igapäevastesse toimetustesse on muutunud oodatud täienduseks kogu programmi arenguks. Soovime leida Lohviku pereema, kes oleks ühtaegu lastele mentoriks, abiks töökorralduslikes küsimustes ja kindlasti ka ise noortega külg külje kõrval kohvikus külalisi teenindamas, kaupa tellimas, menüüd arendamas ja turundustegevustes kaasa mõtlemas.

Juhendaja võetakse tööle täiskohaga perioodiks mai algusest kuni augusti lõpuni. **Huvilistel palume endast märku anda hiljemalt 7. aprillil saates sooviavalduse ja CV kohvik.elva@gmail.com.**

Milliseid uuendusi hooaeg toob?

Lohvik ärilabori eestvedajad lubavad, et 2023. aasta saab taas olema omade uuendustega, sest tahame ju kõik programmi samm-sammult noorte jaoks tõhusamaks kujundada. Üks olulisemaid muudatusi on aga kohviku kolimine ühte majakesse, kuhu sellel suvel peab ära mahtuma nii SUP laudade rent kui ka jäätised, joogid ja loomulikult üle linna kuulus jäätisekokteilide valik. SUP laua rent jääb alles ning rõõmsa uudisena hakkame pakkuma ettetellimisel pakette sünnipäeva või lihtsalt peoplaaniga tulijatele. Peopaketid sisaldavad lisaks SUP laua sõidule ka kergemat suupistet kuid täpse paketi panevad juba kokku selle hooaja programmiga liitujad aprillikuu jooksul.

UUTE JÄÄTISTE TESTIMINE KOHVIKUS LOHVIK. Fotod: erakogu

TÖÖRIIETE DISAINIMINE.

Koolinoor, kes sa soovid liituda Lohvikuga!

Suvi pole enam kaugel ja hiljemalt 20. aprilliks on õige aeg endast märku anda neil, kes mais avatavas kohvikus koolivabal ajal töökogemuse omandamist põnevaks peavad. Oodatud on nii põhikooli kui ka gümnaasiumi õpilased ja värsked lõpetajad, alates 13. eluaastast. Soovitame olla kandideerimisel kiired, sest varasematel aastatel on kohad täitunud tublisti enne kooli lõppu ja paljud hiljem soovi avaldanud noored seetõttu programmist välja jäänud.

Kohviku avamisele eelneb aprilli lõpus esmane väljaõpe. Mentorprogramm jätkub töökohustuste kõrval kogu suvehooaja. Mentorprogrammis osalemine on noortele tasuta kuid selle läbimine kohustuslik eeltingimus, et asuda tööle tasustatud kohale kohvik Lohvikus. Nii saavad noored samaaegselt õppides ja uusi teadmisi omandades ühildada kasuliku meeldivaga ning teenida suvel päris oma taskuraha.

Emili on osalenud Lohviku programmis kaks aastat ja räägib oma kogemusest nii: "Lohvik on mulle andnud kahe suve jooksul, mis ma Lohvikus töötasin rohkem julgust, uued sõbrad ja uued oskused ning kogemused. Siis, kui Lohvik alustas, olin ma 12-aastane. Olen saanud tegelikult väga noorelt selle töö aluse ja oskused, mida mul on vaja kui päriselt tööle lähen, mida osa inimestest saavad alles täiskasvanuna. Tavaliselt ei anta seda võimalust noortele just vanuse pärast, aga Lohvik annab."

Mitte lihtsalt rannakohvik

Koolinoorte ärilabor Lohvik avas Elvas Arbi järve rannaalal uksed 2021. aasta mais. Esimese ja teise hooaja jooksul on saanud ettevõtja elu „nuusutada“ ligi 50 koolinoort, kelle pühendunud töö tulemusena on loodud ja ellu viidud rannakohviku kontseptsioon, mis pakub Elva Arbi järve rannaala külastajale tervislikku ja maitsvat värskendust ning rendib veespordivarustust (SUP laudu). Kohvik Lohvik näol on tegemist unikaalse ärilabori projektiga, mis on saanud laialdaselt tunnustust haridusvaldkonna eestvedajatelt ja praktikutelt. Programmi kaasatud noored läbivad erinevaid ettevõtte loomiseks ja edukaks toimimiseks vajalikke koolitusi ning panevad õpitud teadmised kohe suvel ka praktikasse.

Kohvik Lohviku tegemistega saab tutvuda kohviku Facebooki lehel: www.facebook.com/Kohvik-Lohvik.

Võta kohvikuga ühendust:
kohvik.elva@gmail.com
Kätrin Karu-Lavits, tel 5567 1598

Noored restaureerisid Ulilas valmistatud toole

Eelmise aasta suvel märkasid Ulila poisid aiamaadel huvitavaid kiik- ja tavalisi metallraamiga toole. Lähemalt uurides selgus, et toolid on katki ja nendega kiikuda ei saa. Oma murega pöördusid poisid Ulila Keskusesse ja üheskoos kirjutati projekt Elva valla noorte omaalgatusfondi toolide restaureerimiseks.

Selle aasta alguses toimus Ulila Keskuses kokku seitse õpituba, mille raames restaureerisid noored 1970ndatel Ulilas valmistatud metallraamidega toole.

Projekti eesmärk oli õpetada noortele toolide restaureerimist: õpiti roostet eemaldama, lihvima, kruntima ja värvima raame. Kui raamid said restaureeritud punusid noored toolidele istumiskohad. Töödest vabadel hetkedel uuriti kuidas, kus, millal ja miks neid toole Ulilas valmistati.

Projekti lõppedes sai valmis viis tooli ja üks kelk, mis on praegu Ulila Keskuses külastajatele vaatamiseks ja siis jäävad toolid kasutusse noortetuppa.

Suur tänu noortele, abistajatele, toetajatele ja lastevanematele koostöö eest!

Irina Ermel
Ulila keskuse juhataja

ENNE JA PÄRAST: RESTAUREERITUD ULILA TOOLID.

Foto: Irina Ermel

ENNETUSTÖÖ

Käitumisjuhised erinevateks olukordadeks:

Jääl viibimine

Talv on olnud pikk ja visa, kuid lõpuks on kalendri järgi kätte jõudnud kevad. Kuigi ilmaolud on veel lumised ja jäised, on jääle minemine ohtlik.

KARMEN PAAVEL
ENNETUSTÖÖ-SPETSIALIST

ENNE JÄÄLE MINEKUT VEENDU, ET JÄÄ OLEKS PIISAVALT TUGEV. Foto: Bigstock

Põhjamaade päästjad soovitavad minna vaid jääle, mille paksus on vähemalt 10 cm. Jäisesse vette sattunud inimese uppumise põhjus pole vähene ujumisoskus, vaid just külm vesi, mis tegutsemisvõime halvab. Läbi jää vajudes peab inimene arvestama, et jääaluse vee temperatuur on 4 kraadi. Nii külmas vees peab täiskasvanu vastu maksimaalselt 10 minutit, laps kaotab sellise temperatuuriga vees teadvuse veelgi varem. Seetõttu on jääaugust pääsemise kiirus ja kannatanu ülessoojendamine väga oluline.

Pea meeles!

Otsi eelnevalt informatsiooni jäälude kohta. Piiriveekogude kohta on võimalik infot leida Politsei- ja Piirivalveameti kodulehelt (avalehel nõuannete rubriik ja alajaotus "Jääolud"). Jääteede kohta saab infot Maanteeameti kodulehelt. Veendu, et jää on sinu kandmiseks piisavalt tugev ning riietu vastavalt ilmastikuoludele. Ära kanna kummikuid. Vette kukkudes ei saa neid jalast ära ja siis on raske jääaugust välja ronida. Võta endaga kaasa jäänaelad: need on abivahendid, millega saad ennast hädaolukorras aidata. Jäänaelad tuleb panna kaela kõige pealmise riietuse peale ja nad asetsevad rinnal, et neid vajadusel takistuseta kätte saaks. Jäänaelad on mõeldud abivahendina jääaugust välja ronimiseks.

Veekogule minnes on hea panna laetud mobiiltelefon veekindlasse ümbrisesse. Teavita ka oma lähedasi, enne kui jääle/veekogule lähed. Tea veekogu nime, millele kavatsed minna: see on vajalik juhuks, kui pead hädakõne sooritama ja Häirekeskusele oma asukohta selgitama.

Talvise veeõnnetuse korral tegutsemine

Enesepäästmine jääaugust:

» hüüa appi;
» püüa mitte sattuda paanikasse - ole rahulik ja ära rabele;
» jälgi, et veevool sind jää alla ei tõmba;
» siruta käed jääaugu servale ja proovi tugevate ujumisliigutustega keha ja seejärel jalad jääaugu servale saada. Ole võimalikult kõhuli: selliselt jaotad oma kehakaalu mööda jääpinda ja sa ei vaju uuesti läbi.
» kui sul on jäänaelad, siis need aitavad sul jääaugust kiiresti välja saada. Võta mõlemasse kätte jäänael, löö need jää sisse ja tõmba ennast jääle;
» kui oled jääaugust välja saanud, siis ära tõuse kohe püsti, sest nii võid uuesti läbi jää vajuda. Eemaldu jääaugust kas rulludes või roomates;
» ohutus kauguses tõuse püsti ja lahku jääle tuldud rada pidi;
» otsi koht, kus sooja saad ja vaheta märjad riided kuivade vastu. Kui sul kuivi riideid käepärast ei ole, siis esmaselt aitab ka, kui märjad riided kuivaks väänad.

Teiste päästmine jääaugust:

» püüa mitte paanikasse sattuda;
» helista 112 või lase seda mõnel lähedalolijal teha;
» hädasolijale lähene võimalusel tema käidud rada mööda. Kui ta on sinuga sama kaaluga, siis see on orientiiriks, kus jää veel kannab;
» päästma minnes jälgi jää käitumist. Kui kuuled praksumist, siis see viitab sellele, et jää ei ole piisavalt tugev;
» 2-3 meetrit enne jääaugu serva heida kõhuli ja liigu roomates. Selliselt jaotad oma kehakaalu ühtlaselt mööda jääd ja ei vaju ise sisse;
» ulata hädasolijale mingi ese (kaasa võetud puuoks, laud, redel jne), kui muud käepärast ei ole, siis sobib selleks ka sinu jope;
» kui hädasolija ei suuda kangestunud sõrmede tõttu abivahendist haarata, siis rooma väga ettevaatlikult talle lähemale ja proovi temast kinni saada;
» kui oled hädasolija jääaugu servale saanud, siis ärge tõuske püsti, vaid roomake või rulluge eemale. Juhul kui kannatanu ei suuda roomata, pead teda lohistama;
» hoolitse, et saaksite ruttu sooja ja märjad riided seljast ära.

Kui hädasolija on jääl ja sul ei ole võimalik talle appi minna, siis on saabuvale päästeteenistusele suureks abiks, kui suudad täpselt märgistada hädasolija asukoha.

Kriisiolukordadeks aitab valmistuda "Ole valmis" mobiilirakendus ja veebilehekülg www.olevalmis.ee.

Pesitsusrahu kontrollimisel keskendutakse taas linnurikkamatele metsadele

Keskkonnaameti süsteemne järelevalve pesitsusrahu kaitseks on kavandatud 15. aprillist 30. juunini.

Keskkonnaamet tutvustas pesitsusrahust kinni pidamise kontrollimise juhendit, prioriteete ja korraldamise temaatikat Keskkonnaministeeriumile. Juhendit on tutvustatud ka kodanikuühendustele ja metsamajandajatele.

Kõige intensiivsem pesitsusperiood on aprilli keskpaigast kuni suve keskpaigani, mil lindudele peab andma võimaluse järglaste saamiseks ja üleskasvatamiseks. Looduskaitseseaduse alusel on keelatud looduslikult esinevate lindude tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

Keskkonnaameti peadirektor Rainer Vakra sõnul on rõõmustav, et paljud metsaomanikud arvestavad kevadise pesitsusrahuga. "Eelmisel aastal pidasid metsaomanikud ja -majandajad kevadsuvisest pesitsusrahu nõudest kinni pea poole paremini kui aasta varem. Kuigi järelevalve inspektorid asuvad plaanilistele kontrollreididele alles aprilli keskpaigas, tasub juba praegu looduses liikudes tähelepanelik olla ja planeerida raietööd nii, et see ei häiriks metsalindude pesitsemist," ütles Vakra.

Raietegevusel on kõige suurem mõju linnustikule vanades viljakates kasvukohatüübi puistustes, kus lindude liigiline mitmekesisus ja asustustihedus on kõige suurem. Nagu eelmisel aastalgi suunab Keskkonnaamet oma kontrollitegevuse eelkõige puistutesse, kus pesitsusrahu järgimine on kõige olulisem. "Tegevuste piiramisel tegutseme juhtumipõhiselt, lähtudes mõistlikkuse printsiibist. Kui tuvastatakse ainult võimalik pesitsemine, lubatakse raietöödega jätkata," selgitas Vakra.

HALLRÄSTAS. Foto: Maris Sepp

Eelmisel aastal koostas Keskkonnaamet pesitsusrahust kinni pidamise kontrollimise juhendi ja haudelindude asustustiheduse maatriksi, mis tugineb puistu kasvukohatüübile ja vanusele. Möödunud aastal koostatud juhendis ei ole tänavu muudatusi tehtud.

Haudelindude asustustiheduse maatriksi ning pesitsusrahust kinni pidamise kontrollimise juhendiga saab tutvuda Keskkonnaameti veebilehel keskkonnaamet.ee/pesitsusrahu. Metsaomanikud saavad kontrollida metsakorraldusandmetest lähtuvalt metsaeraldise kasvukohatüüpi ja vanust ning selle alusel hinnata lindude pesitsemise tõenäosust metsaportaalis register.metsad.ee.

Nõu ja abi saamiseks saab pöörduda Keskkonnaameti klienditoe poole telefonil 662 5999 või e-aadressil klienditugi@keskkonnaamet.ee.

2022. aastal pesitsusrahu ajal peatati 30 raiet ja tuvastati 12 kaitsealuse liigi pesitsemine. 2021. aastal laekus Keskkonnaametile 160 metsaraiega soetud pesitsusrahu kaebust, 2022. aastal vaid 92. Muudatust on näha ka vaidlustuste arvus: kui kaks aastat tagasi esitati raie peatamise ettekirjutusele vaie 13 korral, siis eelmisel aastal vaid ühel korral.

Olga Eskor,
Keskkonnaamet

KODULUGU

Rõngu Marta, Venemaa valitseja

1. osa – Sünnikoht ja noorusiga

Lääne kroonikakirjutajad on tema isiku vastu juba 300 aastat suurt huvi tundnud, sest naise eluloolised andmed on väga segased. Selles loos on põhiallikana kasutatud Poola ajaloolase Kazimierz Waliszewski Pariisis kirjutatud ja Venemaal 1897. aastal vene keeles välja antud monograafiat "Peeter Suur". Kirjanik Aleksei Tolstoi, kes oli 1930. aastatel Venemaa Teaduste Akadeemia liige ja võis ühena vähestest kasutada nõukogude arhiivimaterjale, sai tutvuda Peeter I kirjadega Katariinale. Neid oli säilinud üle 140.

Tolstoil jäi suurromaan "Peeter Esimene" pooleli, aga materjali selle jaoks oli tal üsna palju. Ja see on kättesaadavaks tehtud. Ajaloolane Andres Adamson on maakeelde ümber pannud Nikolai Pavlenko kaasaegse uurimuse "Katariina Esimene".

Katariina elulooliste andmete uurimine oli Tsaari-Venemaal kategooriliselt keelatud ning selle eest võis saada isegi surmanuhtluse. Tallinna ajaloolane Jüri Kuuskemaa teab, et see oli Peeter I ise, kes nii karmilt oma naisukese minevikku kaitses.

Katariina esimeseks sünnimaaks on pakutud Lätit, Eestit, Poolat ja mõni aasta tagasi ka Leedut. Kõige suurema sünnikohtade arvuga on esindatud Läti. Seal on välja käidud Krustpils, Kuramaa ning inglise uurijate kergel käel ka Jekabpils. Poola kaasaegsed allikad osutavad Marta sünnikohana ka Viški külale Riia all.

Poola ajaloolane Kazimierz Waliszewski on pakkunud Venemaa hilisema keisrinna sünnikohana välja Rõngut. See mees avalikustas ka Katariina õige nime - Marta Helene.

Koduloolane Kalev Kalkun avaldas 2008. aastal Õpetajate lehes loo, kus väidab, et Vene keisrinna olevat sündinud Ahja mõisa Vungi külas ja et hiljem kinkinud tsaar kogu Ahja mõisa oma kallile kaasale. Vungi küla asus Rogosi mõisas.

Waliszewski andmetel kinkis tsaar Ahja mõisa hoopis pastor Glücki lesele, sest Glück, kes pidas Martat teenijana, oli neiule ka praktiliselt kasuisaks. On teada, et Katariina I leidis Glüki lese tõepoolest Moskvas üles. Nikolai Pavlenko kinnitusel kuulusid Katariinale Maardu mõis ja Jekaterinental ehk tänane Kadriorg.

Kalkun teab, et Marta olevat oma kunagises sünnikohas, seega Ahja mõisas, ka pikemat aega viibinud. Kui tsaar Peeter Saksamaal käis. On täpselt teada, et sakside maale sõideti koos ning Uderna kõrtsis ehk tänases Elvas leidis aset vähemalt üks vahepealne puhkehetk ja söögikord. Aasta siis oli 1718.

Elva kandi pühib Kalev Kalkun Marta sünnikohakandidaatide hulgast karmi käega minema: *"Rõngu tuleb kohe sünnikohtade nimestikust kustutada, kuna seal Katariina sündida ei võinud."*

Ei võinud ja kõik! Aga kas Marta oli eestlane? Pavlenko väitel osanud ta nii eesti kui ka läti keelt. Liivimaal nii oligi. Ühes kirjas Katariinale tsaar Peeter meenutab, kuidas Katikene oli talle mahedat Eesti piimasuppi keetnud. Miks pidanuks Läti, Leedu või Poola noorik tsaarile Eesti piimasuppi keetma?

Marta või Katariina?

Põhjasõja kolmandal aastal, jaanuaris 1702, elas ahvatlev ja litsakas, suur luiskaja ja väga tark 17-aastane Marta Rootsi Liivimaal Marienburgis ehk Aluksnes ja oli kohaliku kirikuõpetaja Ernst Glücki pansionis virtinaks.

Uhke kindlus asus saarel Pilsala järve keskel, linn aga laius järve kallastel. Teine osa Liivimaast, mis algas pisut siitpoolt Riiat, kuulus parajasti Poola kuningale ja Saksimaa kuurvürstile August II Tugevale.

Käis Põhjasõda. Võib oletada, et Glück, eeldades, et venelased ründavad ka Marienburgi, andis oma kodakondsetele kasulikke juhtnööre, kuidas käituda. Kõige parem oleks seletada, et ollakse pärit hoopis Poola Liivimaalt, mis kuulub Peetri liitlase Poola kuninga valduste hulka.

Marta käitus täpselt selle õpetuse järgi. Venelaste kätte sattudes esitles ta end Katariinana (tema samanimeline õde elas Tallinnas) ja Poola kuninga alamana. Huvitav, mis keeles?

Marta on ka oma isa- ja perekonnanimedega uurijate hulgas suurt segadust tekitanud. Näiteks Peeter I-le tutvustas ta algul end Katariina Vassiljevnana. 1708. aastal astus Marta vene usku ja siis sai temast Jekaterina Aleksejevna Mihhailova. "Mihhailov" oli tsaar Peetri varjunimi. Venemaa tsaaride ametlik ajalugu laseb lugejal valida Katariina kahe papa vahel: kas läti talupoeg Samuel Skavronskis või rootsi sõjaväe kortermeister Rabe. Kust see Rabe välja ilmus, pole teada.

Veebisait Livadiya-Resort teatab, et Marta sündis 5. aprillil 1684 ja vihjab, et erinevad allikad pakuvad veel 4-5 sünnipäeva. Sünnikohtadeks pakub sait Linnajärve torni Riia külje all ja ka Ringenit (Rõngut) Rootsi Liivimaal.

Sait lisab isside nimestikku parun von Alvendali. Johann Gubner Tartust kinnitab oma "Genealoogilistes tabelites", et parun armunud Rõngu lossis elanud kaunisse Anna Dorotheasse, saanud temaga tütrekese ja pannud seejärel nooriku rikka talumehega paari. Too olnud ka Marta õdede-vendade isa.

Sait on üles leidnud üriku, kus olevat kirjas, et Peeter I abikaasa esitlenud end ka Katerina von Alvendalina. Allikas täiendab ka Marta emade nimekirja, lisades sinna riialanna Elisabeth Moritza.

Aleksei Tolstoi laseb oma romaanis "Peeter Esimene" Katariinal tsaarile seletada, et ta isa nimi olnud Ivan Skavrotšuk ja too olevat juba noorena põgenenud Leedu koosseisu kuulunud Minskist, mõisnik pan Sapieha juurest Liivimaale. Ja rentinud Aluksne lähedal väikese mõisa.

Vahva legend küll, et Poola või Leedu mõisniku juurest putku pannud pärisori suutis Rootsi Liivimaal otsekohe mõisat rentida. Aga valgevene mõisnik, hiljem ka Leedu suurhetman pan Sapieha oli tõesti olemas.

Kuidas kõik algas

Luteriusu preestri Glücki kasutütrena kuulutas Marta end Aluksnes venelastele katoliiklaseks. Ju oli seegi Glücki soovitus, sest Poola Liivimaal domineeris katoliku usk. Marta ei peatunud Rõngus pärast seda, kui neiuna siit lahkus, enam mitte kunagi. Kuigi sõitis siit 1718. aastal kahel korral läbi.

Rõngu ümbruses jätkasid oma eluteed tema kolm õde ja kaks venda. Vanim õde Katariina pidas Tallinnas Waliszewski väitel "häbiväärset ametit".

Edasi kasutagem katkeid Waliszewski monograafia "Peeter Suur" 3. peatükist "Katariina". Üks lõik jutustab, kuidas kõik algas:

"Juulis 1702, Rootsi sõja algul, asus kindral Šeremetjev, kes sai käsu vallutada Liivimaa ja seal kanda kinnitada, piirama Marienburgi kantsi. Kui mitu nädalat oli mehiselt vastu pandud, sai kaitsjatel jõud otsa. Komandant võttis vastu otsuse kindlus õhku lasta ja ise koos meestega surma minna.

Ta kutsus enda juurde mõned linnaelanikud ning andis neile salamisi oma otsusest teada. Kutsututele tegi ta ettepaneku linnast lahkuda, kui just ei taheta jagada tema ja ta sõjasalga saatust. Hoiatatute hulgas oli ka kohalik luteriusu preester.

Tollel õnnestus koos naise, laste ja teenijatüdrukuga päev enne tormijooksu linnast välja sõita. Kaasa ei võtnud ta muud, kui slaavikeelse piibli, lootes, et sellest saab piirajate juures omamoodi läbipääsuluba.

Preester peetigi venelaste eelsalga poolt kinni. Ta kukkus pühakirjaga vehkima, ütles mitmes keeles peast mõned piiblisalmid ning pakkus end siinsamas tõlgiks. Piirajate ülem otsustas preestri koos perega Moskvasse saata.

Aga mida teha teenijatüdrukuga? Venelaste pealik Šeremetjev heitis tüdrukule pilgu ja avastas, et see tervisest pakatav linalakk on päris kenake. Ta naeratas neiule ja langetas siinsamas otsuse jätta ta laagrisse polgupoistele lustimiseks.

Rünnak kindlusele kavandati järgmiseks päevaks, eelõhtul aga läks peoks. Noorik sattus koos oma uute "seltsimeestega" suure laua taha. Oli rõõmsameelne, ei peljanud kedagi ning seetõttu võeti ka lahkesti vastu. Pillimehed hakkasid oboesid puhuma. Asutati tantsule.

Järsku lõhestas õhtu üüratu plahvatus. Tantsijad jäid vaevu jalule. Hirmust mõistuse kaotanud teenijatüdruk langes draguni käte vahele. Aluksne komandant oli sõna pidanud ja kindluse õhku lasknud. Langedes põmmkäraka tagajärjel Vene sõjamehe embusse, langes Marta otsekohe ka Venemaa ajalukku".

Vene ajaloolased on tuvastanud ka selle dragunist allohvitseri nime - Baur või Bauer. Waliszewski jätkas:

"Marta sündis ühes Liivimaa väikeasunduses. Kas see oli Poola või Rootsi Liivimaa, pole täpselt teada. Kas oli see Viški Riia lähistel või Rõngu Tartu kandis, on samuti ebaselge.

11. oktoobril 1718, rootslaste Noteburgi vallutamise aastapäeval, kirjutas tsaar Peeter oma naisele: "Katikene, mu südamesõber, tere! Tervitan sind sel õnnelikul päeval. Minu jalg on teie maades jalatäie võtnud, ja selle võtmega on palju lukkusid lahti keeratud"...

Aluksne sündmuste aegu oli Marta 17 aastat vana, abielus ja orb.

Monograafiast loeme: *"Et Katariina ema oli surnud, tegelik isa aga hülgas ta, võttis lapse enda juurde kirikuõpetaja Glück. Tüdruk õppis lugema katekismust. Kirjutada oskas ta hiljem ainult oma nime. Lihtsalt allkirjana. Uues kodus kasvas ta neiuks, püüdes olla abiks nii majapidamises kui laste hoidmisel. Glück pidas pansioni. Pikemalt elasid tema juures kaugematest peredest koolipoisid ning Katariina teenindas ka neid. Kaks kostil olnud õpilast meenutasid hiljem, et teenijatüdruk oli neile liiga tillukesi võileibu teinud.*

Samas on tõendeid, et ühes teises suhtes ilmutas ta juba varakult suurt lahkust. Väidetavalt kasutasid tema vastutulelikkust nii Liivimaa aadlik, Rannu rüütlimõisa omanik von Tiesenhausen, kui ka teised pansionis peatunud mehed. Väidetakse ka, et Katariinal sündis sel ajal tütar, kes elas vaid mõni kuu.

Mõni aeg enne Aluksne piiramist otsustas preestrist kasuisa tüdruku kõlvatule käitumisele lõpu teha ja neiu mehele panna. Mees või vaid kihlatu, Rootsi dragun Kruse kadus pärast linna vallutamist kui tina tuhka. Ühe versiooni järgi langes ta venelaste kätte vangi ja viidi väga kaugele kodust. Teise väite järgi saadeti sõdur väesalga ümberpaigutamise käigus Riiga ja see päästiski ta hukust.

Saanud tsaarinnaks, sattus Katariina omal ajal vangi langenud ja Venemaale viidud mehele jälile ja määras talle pensioni".

(Lugu jätkub järgmises lehenumbris)

Kalju Hook
Koduloo rubriigis kirjutab Kalju Hook Elva vallaga seotud inimestest, kohtadest ja sündmustest

VÄÄRIKATE ÜLIKOOL KUTSUB LOENGULE
12.04 KELL 11:00
ELVA
KULTUURIKESKUSES
Meid on veel vaja!
Lektor Valter Parve, Tartu Ülikooli Pärnu kolledži sotsiaaltöö õppejõud
Lisainfo: 5858 6264 või teele.myller@gmail.com
ELVA VALD
TARTU ÜLIKOOL
MTÜ HOOLEKODA

LIHAVÕTTE PÜHADE
ELVA OTT- TALUTURG
06.04.2023 KELL 15–18.00
ELVA KULTUURIMAJA
PARKLAS
KOHTUMISENI!

11. JUUNI 1972/2022
3 JUUNI 2023
KELL 15:00
ELVA
LAULUVÄLJAK
EESTI ROCKI KULDAEG
MIKRONID - ORNAMENT TRIBUUTBÄND - VIRMALISED TRIBUUTBÄND
CROSSWOOD - KOGUDUS - VÄNTOREL - URMAS KRUUSE BÄND - MEIE
KERSTENBECK/VASSILJEV PROJEKT - OMEGA - POLYPHON
IVO LINNA, TÕNIS MÄGI, TIIT KÕRVITS, HARRY KÕRVITS, TOOMAS LUNGE,
MIKK TAMMEPÕLD, EVALD RAIDMA, MEELIS PUNDER, ANDRES VALKONEN,
TAJO KADAJAS, VAIKO EPLIK, AIVAR TOMMINGAS JPT
PILET: MÄRTSI LÕPUNI 35€,
ELVA KULTUURIKESKUSEST 30€

Aprill
Ulila Keskuses
L, 01.04 Naljapäev
kl 11-12 külas Hull Teadlane
kl 12-13 lastel meisterdamine
kl 12-13 naeruteraapia Üllega
Alates kl 18 programm täiskasvanutele-
üllatusesineja ja õhtu lõpeb filmiga "Suvitajad"
08.-09.04 teeme GPS kunsti #ulilaliigub
Lae endale alla mõni rakendus
(nt mapmywall, Strava vms) , vali marsruut ja
joonista liikumisega süda.
Pilt saada ulila.keskus@gmail.com
L,15.04 kl 11-14 külas Brain Games
Tutvume erinevatele vanustele mõeldud
lauamängudega, mängime ja veedame
koos mõnusalt aega!
L, 22.04 kl 11.30 #ulilaliigub
sõidame Nõo Rannahalli.
Registreeruda saab kuni 20.04
ulila.keskus@gmail.com
Maksumus täiskasvanule 5eurot,
noortele tasuta.
Kõige kohta täpsem info
ulila.keskus@gmail.com või 55542025

KUULUTUSED

Ostan kasvavat võsa, lehtpuu ja üraski-kahjustusega metsa. Hea hind, kerge tehnika, kvaliteetne töö. Lisainfo tammepalk@gmail.com või tel 510 9827

Ohtlike puude langetamine ja hooldus. Heki lõikus, kändude freesimine. www.igi-haljas.ee, tel 5650 1649

Arborist ID. Ohtlikud puud. Puude, hekkide, ilupõõsaste, viljapuude hooldus. Töö köiel ja tõstukil. Istutamine. Konsultatsioon. Tel 5623 7782

Jääpurikate eemaldamine. Lumetõrje katustel. Kõrgtööd. Tel 5623 7782

Metsa ja võsa vedu. Tel 5803 4531

Laarox OÜ ostab metsa- ja Põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 552 7322

Saeketaste ja -kettide teritus ja parandus. Höövliterade teritus. Tel 5198 4130

Garaažiuste müük, paigaldus, hooldus ja remont. www.enator-doors.eu, tel 5803 4531

Kasumetsa küttekontor: erinevat sorti kvaliteetsed küttepuud veoga. Tel: 5292 305, www.kasumetsa.ee

Müüa kuivi küttepuid ja saematerjali 50x150. Tel 529 1979

Ehitus-, remont- ja renoveerimistööd. Sise- ja välitööd, abihooned/kuurid/lehtlad. Saunad/duširuumid. San. tehnilised- ja elektritööd. Teostame nii väiksemaid töid kui ka terviklahendusi. Tel 5602 1706

Soovin osta 1 või 2-toalise korteri Elvas otse omanikult. Airi, tel 521 8713

Meie siiras kaastunne Madele kalli isa

Arno Moosese

kaotuse puhul.

Sirli, Külli, Helju

Mälestame head sõpra, töökat ja alati optimistlikku naabrimeest

Rein Lauri

Tunneme kaasa lähedastele.

Mati perega Peedult

Keset tulvil tärkavat kevadilu, äkki sa jätma pidid noore elu...

Aido Peterson
05.06.1977 – 12.03.2023

Sulev Peterson
30.03.1954 – 07.12.2022

Avaldame kaastunnet Evelile isa ja venna ning Astridile poja kaotuse puhul.

Kauaaegseid heasüdamlikke majanaabreid leinab Ingrid abikaasa ja pojaga.

Roheline
HEAKORD

Tänavakivi ja äärekivi paigaldus.

Haljastus ja kaevetööd.

Tel: 55 649 350
info@rohelineheakord.ee

Avalda kuulutus

Kuulutuse avaldamiseks kirjutage infoleht@elva.ee või helistage telefonil 730 9882. Reklaami suurused ja hinnakiri: www.elva.ee/infoleht.

Korstnapühkija-teenus

Kiirelt ja puhtalt

Akti väljastamine

Tel 503 4767

Teavita infolehe kandeprobleemist

Elva valla leht peab jõudma kõikidesse Elva valla postkastidesse KOLME tööpäeva jooksul pärast ilmumist.Probleemidest teavitada telefonil 730 9882.

Kaks naist – õnn või õnnetus?

Rakvere Teatri komöödia "Oi, Johnny" on hoogne lugu, kus ühest valest pääsemiseks tuleb leiutada üha uusi ja uusi, mässides end aina enam valede sasipuntrasse. Mõte ja jalad peavad töötama välkkiirelt, et mitte vahele jääda.

HOOGNE ETENDUS "OI, JOHNNY".

Foto: Kalev Lilleorg

Johnny on suures hädas. See selgub juba lavastuse esimestel minutitel, kui publik saab teada, et John Smith, Londoni taksojuht, ei ole ööseks koju tulnud. Olukorra teeb eriti täbaraks aga see, et John'i ootavad murelikult koju kõrvutiasuvates piirkondades kahes kodus kaks naist, Mary ja Barbara, mõlemad tema abikaasad. Loomulikult aga ei tea naised teineteise olemasolust midagi. Kui John Smith saab koju jõudes aru, et tema peensusteni kalkuleeritud graafik on õnnetuse tõttu koost lagunenud ja saladus ähvardab ilmsiks tulla, läheb lahti võidujooks, et olukorrast puhtalt välja tulla.

Lavastaja Peeter Raudsepa sõnul ärkab komöödiameistri Ray Cooney näidendis inimene just "tänu" valedele ellu ja saab oma köidikutest vabaks. "Vähemalt selle kaks tundi, mis meie lugu kestab, saab tegelane elada uljalt ja panna kõik oma fantaasiad ja elujõu mängu," räägib lavastaja Raudsepp.

Armastuse erinevaid vorme ja värve tutvustav lavastus "Oi, Johnny" jõuab Rannu Rahvamajas publiku ette esmaspäeval, 3. aprillil kell 19. Publikut naerutavad laval Margus Grosnõi või Rainer Elhi, Ülle Lichtfeldt, Anneli Rahkema, Eduard Salmistu, Madis Mäeorg, Märten Matsu ja Tarmo Tagamets.

TEATED

Elva valla sündmuste kalender

KUUPÄEV	SÜNDMUS	ASUKOHT	PILETI HIND
kuni 24. märts	Näitus: Kaugest esivanemast pärandina saadud südamerahu	Elva linnaraamatu-kogu	tasuta
Iga kuu viimane kolmapäev, kell 13–14	Nõuandetund raamatukogus	Elva linnaraamatu-kogu	tasuta
igal neljapäeval kell 16–18	OTT - otse tootjalt tarbijale, omatoodangu turg	Elva keskväljaku parkla	tasuta
kuni 31. märts	Silver Gutmann fotonäitus	Elva kultuurikeskus	tasuta
1. aprill – 31. mai	Konrad Mägi Ateljee seltsi näitus „Ruum“	Elva kultuurikeskus	tasuta
21. märts kell 19	Film „Kapten Volkonogovi põgenemine“	Puhja seltsimaja	4 € / 5 €
22. märts kell 19	Suure-Jaani näitetrupi etendus „Perekonnapidu“	LendTeater (Elva, Pikk 73)	10 €
23. märts kell 18	Elva valla ettevõtjate Mentorklubi	Elva kultuurikeskus	tasuta
24. märts kell 19	Segakoor U-tuuri 15 a. juubelikontsert ja plaadiesitlus	Aakre rahvamaja	tasuta
24. märts kell 20	Tantsuõhtu „Mehed naistele“ tantsuks ansambel MaMa	Rannu rahvamaja	10 €
25. märts kell 17	Naisrühm Helbe ja Elva Meeskoori „Kevadkontsert“	Elva gümnaasiumi aula (Tartu mnt 3)	tasuta
25. märts kell 11/13/15/17	Korvpall, Lõuna-Eesti rahvaliiga mängud	Elva spordihoone	tasuta
27. märts kell18.30	Film „Taevatrepp“	Rannu rahvamaja	4 € / 5 €
28. märts kell 19	Film „Taevatrepp“	Konguta rahvamaja	4 € / 5 €
29. märts kell 12	Film „Taevatrepp“	Elva kultuurikeskus	4 € / 5 €
30. märts kell 19	LendTeatri etendus „Avameelselt abielust“	LendTeater (Elva, Pikk 73)	10 € / 12 €
30.–31. märts	XV Mitteteatrite Festival	Elva kultuurikeskus	tasuta
31. märts kell 20	Tantsuõhtu ansambliga Annely Ott (Päris Anny) & Rein Kontson	Puhja seltsimaja	10 €, lauad ette-tellimisel
1. aprill kell 11	Külade Kärajad	Aakre rahvamaja	tasuta
1. aprill kell 11–18	Huumorifestival, Naljakas perepäev	Ulila keskus	tasuta
1. aprill kell 12	Seenioride kevadpidu	Rannu rahvamaja	5 €
1. aprill kell 16	Elva Spordihoone mitmevõistlus	Elva spordihoone	kohapeal 2 €
2. aprill kell 11	Lauatenniseturniir #Rõngu eri	Rõngu rahvamaja	osaluspanus 5 €
2. aprill kell 14	Eakate puhkeõhtu	Elva kultuurikeskus	7 €
3. aprill kell 19	Rakvere Teatri etendus „Oi, Johnny“	Rannu rahvamaja	16 € / 19 €
4. aprill kell 19	Film „Taevatrepp“	Puhja seltsimaja	4 € / 5 €
6. aprill kell 19	Elva huviala- ja koolituskeskuse bändi ja Rasmus Kadaja ühiskontsert	Elva Keegel ja Resto	sissepääs tasuta
9. aprill kell 11 / 13 / 15 / 17	Korvpall, Lõuna-Eesti rahvaliiga mängud, veerandfinaal	Elva spordihoone	tasuta
9. aprill kell 17	Jalgpall, Esiliiga: FC Elva vs FC Tallin	Nike Arena, Elva	tasuta
11. aprill kell 19	Vana Baskini Teatri etendus „Trompetipuuv“	Elva kultuurikeskus	21 € / 23 €
12. aprill kell 11	Väärikate Ülikool „Meid on veel vaja!“	Elva kultuurikeskus	tasuta
13. aprill kell 9.30	Koolinoorte vabariikliku teatrifestivali Tartumaa eelvoor	Rõngu rahvamaja	tasuta
14. aprill kell 19	Puhja naiskoor Läte 20. sünnipäeva kontsert	Puhja seltsimaja	tasuta
15. aprill kell 9–15	Aprillikuu laat	Elva keskväljak	tasuta
15. aprill kell 12.30	Jalgpall, Esiliiga: FC Elva vs Tallinna JK Legion	Nike Arena, Elva	tasuta

LISAINFO ELVA.EE VÕI ELVAKULTUUR.EE

Tervitame uusi ilmakodanikke!

Rasmus Kurvin
sündis 21.02.2023

Cirsy-Lotta Tutk
sündis 01.03.2023

Elva vald mälestab

Heimo Malin
25.12.1947-22.02.2023

Laur Põhjatu
20.05.1977-26.02.2023

Vladimir Katšalov
18.01.1968-05.03.2023

Ave Ilves
10.08.1966-24.02.2023

Malle Rentel
24.04.1937-03.03.2023

Arvo Albu
26.04.1939-07.03.2023

Mati Kalinin
09.03.1944-25.02.2023

Aare Jürimaa
12.01.1964-05.03.2023

Arno Mooses

28.02.1936-05.03.2023

Sügav kaastunne
Heljule ja Madele,
abikaasa ja isa
surma puhul.

Mälestavad Maret,
Viima, Liivi ja Marika

Avaldame kaastunnet
Laine perele,
kalli abikaasa

Üller Hanseni

kaotuse puhul.

Suured ja väikesed
Mesimummid Rõngu
lasteaiast

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste maa...

Arno Mooses

28.02.1936-05.03.2023

Mälestame ja avaldame siirast kaastunnet
Heljule ja Madele peredega.

Perekond Ottas

Elva Jehoova tunnistajate kogudus

» 2. aprillil kell 11 avalik üritus "Kindlustundega tulevikku"
» 4. aprillil kell 20 ettekanne Jeesuse surma tähendusest

Koosolekud toimuvad aadressil Ujula 10, Elva.
Programmi on võimalik jälgida ka videoülekande teel.

Lisainfo:
tel 5278 545 või jw.org (Meist -> Mälestusõhtu)

Elva valla leht

Väljaandja: Elva vallavalitsus • Toimetaja: Triinu Paas • Küljendus: Taivo Org • Trükk: AS Printall • Kojukanne: Omniva ja ExpressPost • Tiraaž: 6550 • Järgmine leht ilmub 10.04.2023 • Kaastööde esitamise soovist teatada 27.03.2023